

**ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ
ГАРЧИГ**

БҮЛЭГ I. ТӨРСӨН ЭХИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

БҮЛЭГ II. ХҮН АМЫН НАС БАРАЛТ

БҮЛЭГ III. ЭХ ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

БҮЛЭГ IV. ЖИРЭМСЭНИЙ МЭДЭЭЛЭЛ

БҮЛЭГ V. ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧЛӨЛ

БҮЛЭГ VI. ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ

БҮЛЭГ I. ТӨРСӨН ЭХИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

Төрсөн эхийн мэдээлэл

Байршил	Төрсөнэхийнтоо		Амьдтөрсөнхүүхэд		Амьгүйтөрсөнхүүхэд	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
1 Алтай	22	9	22	7	1	3
2 Алтанцөгц	14	11	14	10	0	1
3 Баяннуур	33	22	33	23	1	0
4 Бугат	1	0	0	0	1	0
5 Булган	26	67	26	69	0	0
6 Буянт	2	2	1	1	1	1
7 Дэлүүн	25	56	25	57	0	0
8 Ногооннуур	34	22	34	22	0	0
9 Сагсай	30	26	30	25	0	1
10 Толбо	31	29	31	30	0	0
11 Улаанхус	47	35	45	35	2	0
12 Цэнгэл	65	100	62	99	3	2
13 Цагааннуур	0	2	0	2	0	0
14 Хотгор	0	0	0	0	0	0
15 Нэгдсэн эмнэлэг	2432	2300	2451	2327	10	8
16 Сансар халамжийн эмнэлэг	0	0	0	0	0	0
17 Жансая ӨЭМТ	0	0	0	0	0	0
18 Раушан ӨЭМТ	0	0	0	0	0	0
19 Мейрим ӨЭМТ	0	0	0	0	0	0
20 Шипагер ӨЭМТ	0	0	0	0	0	0
21 Хувийн эмнэлэг	0	0	0	0	0	0
22 Аймгийн хэмжээн дэх нийт дүн	2762	2681	2774	2707	19	16

Нийт төрсөн эхийн тоо 2681 ба өнгөрсөн оны үетэй харьцуулахад 81төрөлтөөр буурсан байна. Амьд төрсөн хүүхдийн тоо 2707 буюу өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 67 амьд төрөлтөөр буурсан ба амьгүй төрөлт нь өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 3 тохиолдлоор тус буурсан үзүүлэлттэй байна.

Төрсөн хүүхдийн мэдээ

Байршил	Амьд төрсөн хүүхэд					Нийт төрөлтөд	
	Бүгд	эрэгтэй	эмэгтэй	1 цагийндоторхөхөөамлас анхүүхдийн эзлэх хувь	Багажинтэйхүүх дийнхувь	Амьгүй төрөлтий нтүвшин	
1 Алтай	7	3	4	100.0	0	333.3	
2 Алтанцөгц	10	5	5	100.0	0	90.9	
3 Баяннуур	23	12	11	100.0	18.1	0	
4 Бугат	0	0	0	0	0	0	
5 Булган	69	33	36	97.1	11.9	0	
6 Буянт	1	1	0	100.0	.0	500.0	
7 Дэлүүн	57	33	24	96.4	10.7	.0	
8 Ногооннуур	22	10	12	95.4	0	0	
9 Сагсай	25	13	12	88.0	0	38.4	
10 Толбо	30	14	16	100.0	10.3	.0	
11 Улаанхус	35	21	14	100.0	0	0	
12 Цэнгэл	99	43	56	96.9	8.0	20.0	
13 Цагааннуур	2	2	0	100.0	.0	.0	
14 Хотгор	0	0	0	0	.0	.0	
15 Нэгдсэн эмнэлэг	2327	1200	1127	99.8	5.0	3.4	
16 Сансархаламжийн эмнэлэг	0	0	0	.0	.0	.0	
17 Жансая ӨЭМТ	0	0	0	.0	.0	.0	
18 Раушан ӨЭМТ	0	0	0	.0	.0	.0	
19 Мейрим ӨЭМТ	0	0	0	.0	.0	.0	
20 Шипагер ӨЭМТ	0	0	0	.0	.0	.0	
21 Хувийн эмнэлэг	0	0	0	.0	.0	.0	
22 Аймгийн хэмжээн дэх нийт дүн	2707	1390	1317	99.4	5.4	5.9	

Нийт амьд төрсөн хүүхдийн 5.4 хувь (146) нь бага жинтэй буюу 2500 гр-аас доош жинтэй төржээ. 1000 нийт төрөлтөд ноогдох амьгүй төрөлт 5.9 хувийг эзлэж байна.

2023 оны 12 сарын байдлаар аймгийн хэмжээнд нийт нас баралтын 504 тохиолдол бүртгэгдэж, өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 3 тохиолдлоор нэмэгдсэн байна. Мөн эмнэлэгт нас баралтын тоо өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 14 тохиолдлоор өсч, хоног болоогүй нас баралт 5 тохиолдлоор тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна.

Нас баралтын тэргүүлэх шалтгаанд:

- Зүрх судасны эрхтэн тогтолцооны өвчин
(10 000 хүн амьд 21.5)
- Хавдар(10 000 хүн амьд 9.0)
- Амьсгалын замын тогтолцооны өвчин
(10 000 хүн амьд 1.1)
- Хоол боловсруулах эрхтэн тогтолцооны өвчин
(10 000 нас баралт 1.1)
- Осол гэмтэл, хордлого гадны шалтгаант үхэл
(10 000 хүн амьд 4.0)

Хүн амын нас баралт

Байршил	Бүхнасбаралт			Үүнээс: эмнэлэгт			Эмнэлэгтхоногболоогүй		
	2022	2023	5 жилийн дундаж	2022	2023	5 жилийн дундаж	2022	2023	5 жилийн дундаж
1 Алтай	29	26	25.0	3	1	1.4	3	1	1.0
2 Алтанцөгц	12	15	13.6	0	1	0.4	0	1	0.4
3 Баяннуур	22	23	21.8	3	3	3.0	1	0	1.4
4 Бугат	15	17	16.4	0	1	0.2	0	0	0
5 Булган	22	28	24.6	2	3	2.2	1	2	1.0
6 Буянт	12	20	16.8	0	1	0.6	0	0	0
7 Дэлүүн	27	26	26.8	1	2	1.8	0	2	1.0
8 Ногооннуур	29	20	24.8	7	4	5.2	2	2	1.6
9 Сагсай	20	20	21.4	0	0	0	0	0	0
10 Толбо	23	21	18.8	1	0	1.8	1	0	0.4
11 Улаанхус	34	43	42.8	1	1	1.4	0	1	0.6
12 Цэнгэл	48	40	46.8	10	5	7.0	5	1	2.4
13 Цагааннуур	4	4	5.4	0	0	0.2	0	0	.0
14 Хотгор	5	1	2.2	0	0	0.2	0	0	.0
15 Нэгдсэнэмнэлэг	36	56	62.2	36	56	61.0	12	10	15.2
16 Сансархаламжийнэмнэлэг	0	0	.0	0	0	.0	0	0	.0
17 Жансая ӨЭМТ	34	36	28.4	0	0	.0	0	0	.0
18 Раушан ӨЭМТ	35	35	22.2	0	0	.0	0	0	.0
19 Мейрим ӨЭМТ	45	40	42.0	0	0	.0	0	0	.0
20 Шипагер ӨЭМТ	49	32	39.2	0	0	.0	0	0	.0
21 Хувийнэмнэлэг	0	1	0.2	0	0	0	0	0	.0
22 Аймгийн хэмжээн дэх нийт дүн	501	504	506.2	64	78	88.0	25	20	25.0

2023 оны 12 сарын байдлаар аймгийн хэмжээнд нийт нас баралтын 504 тохиолдол бүртгэгдэж, өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 3 тохиолдлоор буурсан байна. Мөн эмнэлэгт нас баралтын тоо өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 14 тохиолдлоор өсч, хоног болоогүй нас баралт 5 тохиолдлоор тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна.

БҮЛЭГ III. ЭХ ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

Хүүхдийн эндэгдэл

Байршил	0-1 насныхүүхдийнэндэгдэл		0-1 насныхүүхдийнэндэгдэл/1000 амьдтөрөлтөд/		1-5 хүртэлх насныхүүхдийнэндэгдэл		хүртэлх насны /1000 амьдтөрөлтөд/
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	
1 Алтай	4	1	182.0	143.0	0	1	
2 Алтанцөгц	1	1	71.4	100.0	0	0	
3 Баяннуур	0	1	0	43.5	1	1	30.
4 Бугат	0	0	.0	.0	0	1	
5 Булган	2	2	76.9	29.0	1	0	38.
6 Буянт	0	2	.0	2000.0	0	1	
7 Дэлүүн	0	1	0	17.5	1	0	40.
8 Ногооннуур	2	0	58.8	.0	1	2	29.
9 Сагсай	1	0	33.3	.0	0	2	
10 Толбо	0	1	.0	33.3	0	0	
11 Улаанхус	1	1	22.2	28.6	2	2	44.
12 Цэнгэл	5	5	80.6	50.5	4	1	64.
13 Цагааннуур	0	0	.0	.0	0	0	
14 Хотгор	1	0	.0	.0	0	0	
15 Нэгдсэнэмнэлэг	16	27	6.5	11.6	4	0	1.
16 Сансархаламжийнэмнэлэг	0	0	.0	.0	0	0	
17 Жансая ӨЭМТ	1	3	4.3	13.0	1	0	5.
18 Раушан ӨЭМТ	1	1	8.5	6.7	1	0	9.
19 Мейрим ӨЭМТ	4	2	11.4	5.8	2	1	6.
20 Шипагер ӨЭМТ	1	0	3.4	.0	0	0	
21 Хувийнэмнэлэг	0	0	.0	.0	0	0	
22 Аймгийн хэмжээн дэх нийт дүн	40	48	14.4	17.7	18	12	6.

2023 оны 12 сарын байдлаар аймгийн хэмжээнд 0-1 насныхүүхдийнэндэгдэл нийт 48тохиолдол, 1-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн нийт 12 тохиолдол тус тус бүртгэгдэж, 1000 амьд төрөлт тутамд 0-1 насныхүүхдийнэндэгдэл17.7-ээр, 1-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 4.4-өөр тус тус ноогдож байна. Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 0-1 насныхүүхдийнэндэгдэл3.3-р өссөнүзүүлэлттэй байсан бол 1-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 2.0-аар буурсан үзүүлэлттэй байна.

Хүүхдийн эндэгдэл хүйсээр

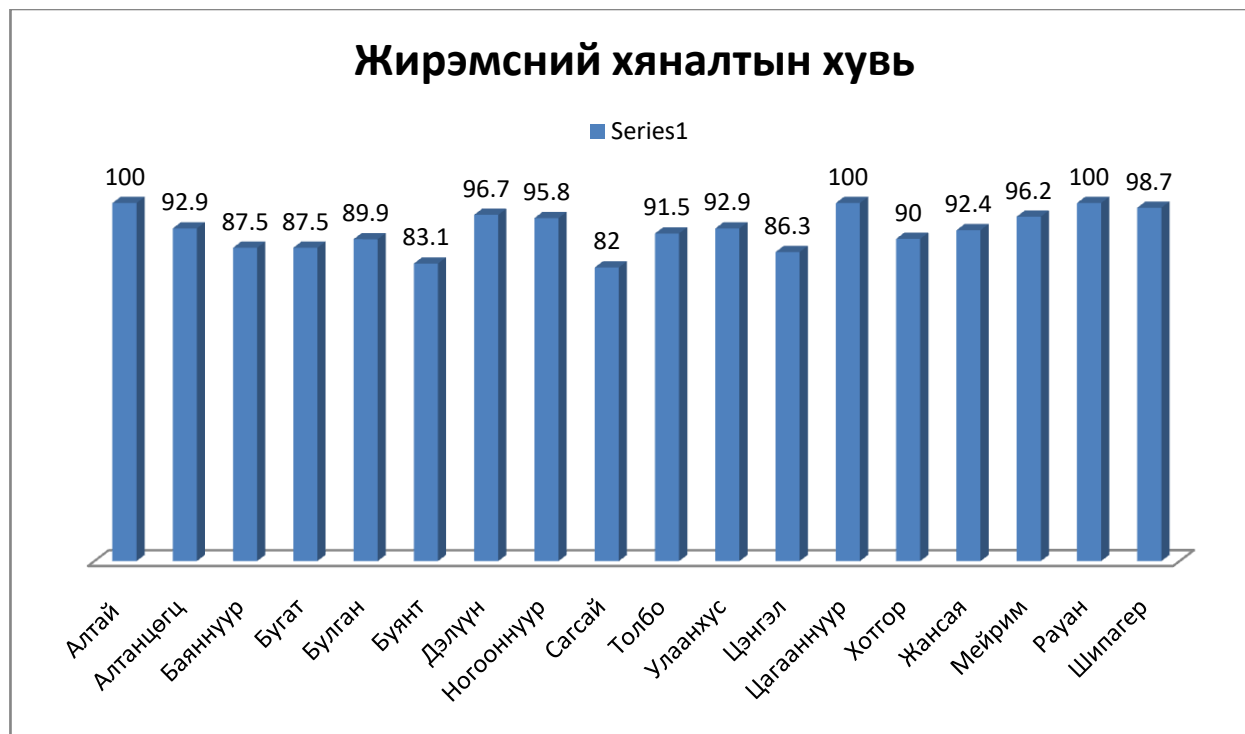
Байршил	0-1 хүртэлх насныхүүхдийнэндэгдэл			1-5 хүртэлх насныхүүхдийнэндэгдэл		
	Бүгд	эрэгтэй	эмэгтэй	Бүгд	эрэгтэй	эмэгтэй
1 Алтай	1	0	1	1	1	0
2 Алтанцөгц	1	0	1	0	0	0
3 Баяннуур	1	1	0	1	1	0
4 Бугат	0	0	0	1	1	0
5 Булган	2	2	0	0	0	0
6 Буянт	2	0	2	1	1	0
7 Дэлүүн	1	0	1	0	0	0
8 Ногооннуур	0	0	0	2	1	1
9 Сагсай	0	0	0	2	1	1
10 Толбо	1	0	1	0	0	0
11 Улаанхус	1	1	0	2	1	1
12 Цэнгэл	5	3	2	1	1	0
13 Цагааннуур	0	0	0	0	0	0
14 Хотгор	0	0	0	0	0	0
15 Нэгдсэнэмнэлэг	27	16	11	0	0	0
16 Сансархаламжийнэмнэлэг	0	0	0	0	0	0
17 Жансая ӨЭМТ	3	1	2	0	0	0
18 Раушан ӨЭМТ	1	0	1	0	0	0
19 Мейрим ӨЭМТ	2	1	1	1	0	1
20 Шипагер ӨЭМТ	0	0	0	0	0	0
21 Хувийнэмнэлэг	0	0	0	0	0	0
22 Аймгийн хэмжээн дэх нийт дүн	48	25	23	12	8	4

2023 оны 4-р улирлын байдлаар аймгийн хэмжээнд 1 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн бүртгэгдсэн 48 тохиолдлын 25 нь эрэгтэй, 23 нь эмэгтэй тохиолдол, 1-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн бүртгэгдсэн 12 тохиолдлын 8 нь эрэгтэй, 4 нь эмэгтэй тохиолдол тус тус бүртгэгдсэн байна.

БҮЛЭГ IV. ЖИРЭМСНИЙ МЭДЭЭЛЭЛ

Жирэмсний хяналт

Нийт хяналтанд байгаа жирэмсэн эхийн тоо 1365, түүнээс шинээр хяналтад хамрагдсан жирэмсэн эхийн тоо 188. Мөн шинээр хяналтад орсон нийт эмэгтэйчүүдийн 95.7 хувь нь цусны шинжилгээнд хамрагдснаас 8.8 хувь нь цус багадаалттай гарсан байна.

2023 оны 12 сарын байдлаар хяналтад орсон жирэмсэн эмэгтэйчүүдээс 1837 эхийг трихомониаз илрүүлэх шинжилгээнд хамруулж 4 тохиолдол буюу 2.1% эерэг, 1837 эхийг заг хүйтэн илрүүлэх шинжилгээнд хамруулж, 2394 эхийг тэмбүү илрүүлэх ийлдэс судлалын шинжилгээнд хамруулсан байна.

Байршил		Трихомониазилрүүлэх шинжилгээнд хамрагдсан	Үүнээсээрэг	Загхүйтэнилрүүлэх шинжилгээнд хамрагдах	Үүнээсээрэг	Тэмбүүлрүүлэх шинжилгээндх амагдсан хүний тоо	Үүнээсээрэг
1	Алтай	0	0	0	0	73	0
2	Алтанцөгц	26	0	26	0	26	0
3	Баяннуур	26	0	26	0	88	0
4	Бугат	96	1	96	0	96	0
5	Булган	89	0	89	0	89	0
6	Буянт	50	0	50	0	50	0
7	Дэлүүн	184	0	184	0	184	0
8	Ногооннуур	19	0	29	0	119	0
9	Сагсай	128	0	128	0	128	0
10	Толбо	63	0	63	0	63	0
11	Улаанхус	0	0	0	0	155	0
12	Цэнгэл	104	0	104	0	234	0
13	Цагааннуур	4	0	4	0	41	0
14	Хотгор	8	0	8	0	8	0
15	Нэгдсэнэмнэлэг	885	3	885	0	885	0
22	Аймгийн хэмжээн дэх нийт дүн	1837	4	1847	0	2394	0

БҮЛЭГ VI. ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧЛӨЛ

Амбулаторт халдварт бус өвчлөлийн нийт 133396 тохиолдол бүртгэгджээ. Хүн амын өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаанд:

- Амьсгалын замын тогтолцооны өвчин

(10 000 хүн амд 1519.0)

- Зүрх судасны эрхтэнтөгтолцооны өвчин

(10000 хүн амд 1896.9)

- Шээс бэлгийн замын тогтолцооны өвчин

(10 000 хүн амд 1626.7)

- Хоол боловсруулах эрхтэн тогтолцооны өвчин

(10 000 хүн амд 2705.3)

- Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин

(10 000 хүн амд 806.0)

Эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаанд:

- Амьсгалын замын тогтолцооны өвчин
(10 000 хүн амд 435.3)
- Зүрх судасны эрхтэн тогтолцооны өвчин
(10 000 хүн амд 595.1)
- Шээс бэлгийн замын тогтолцооны өвчин
(10 000 хүн амд 337.7)
- Хоол боловсруулах эрхтэн тогтолцооны өвчин
(10 000 хүн амд 344.3)
- Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин
(10 000 хүн амд 227.2)

2023 оны 12 сарын байдлаар нийт 486152 үзлэг хийгдснээс 20.4%-ийг урьдчилан сэргийлэх үзлэг, 54.7% амбулаторийн үзлэг, 11.8% идэвхтэй хяналт, 9.5% гэрийн идэвхтэй эргэлт, 3.4% гэрийн дуудлагаар үзсэн үзлэг тус тус эзэлж байна. Амбулаторийн үзлэгээр нийт 266204 халдварт бус (85957 шинэ, 47439 хуучин) өвчлөл бүртгэгдэж, өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 37789 өвчлөлөөр өссөн үзүүлэлттэй байна. 2023 оны эхний 12 сарын байдлаар аймгийн хэмжээнд 34912

үйлчлүүлэгч эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлж, 244856 ор хоног ашигласан ба дундаж ор хоног 7.0 байна.

Байршил	Бүгдүлэг	Үүнээс					Эмчлэгдсэн хүний тоо	Стационарын орхоног	Дундаж орхоног	Бүртгэгдсэн халдварт бүсөвчлөл /бүгд/		
		Урьдчилан сэргийлэх элэг	Амбулаторын үзлэг	Идэвхитэй хяналт	Гэрийн дэвхитэй	Гэрийнд уудлагаар				2022	2023	5 жилийн дундаж
Алтай	13418	4532	3472	2141	2342	931	693	4379	6.3	520	675	458.6
Алтанцөгц	5859	1758	2864	422	310	505	803	5495	6.8	346	741	365.8
Баяннуур	10523	2196	3816	1435	1254	1822	731	4764	6.5	277	1348	399.0
Бугат	8088	2506	2207	1314	1478	583	424	3016	7.1	797	1316	728.8
Булган	7041	981	3133	803	1103	1021	664	4205	6.3	682	1180	726.0
Буянт	3607	277	1891	570	517	352	472	3519	7.4	262	524	242.8
Дэлүүн	9283	937	4249	1252	1368	1477	699	4549	6.5	307	346	365.8
Ногооннуур	13491	4090	3957	2321	1654	1469	851	5825	6.8	281	2217	604.2
Сагсай	12761	1995	4138	2237	2530	1861	464	2978	6.4	1046	1485	597.2
Толбо	7710	2646	1884	798	1229	1153	674	4595	6.8	745	2559	820.2
Улаанхус	12644	3048	5237	1478	1588	1293	675	4172	6.1	556	1100	592.4
Цэнгэл	26349	7948	10272	2623	2526	2980	1087	7349	6.7	1081	2265	1069.2
Цагааннуур	6558	1354	2427	925	1289	563	219	1540	7.0	507	739	471.4
Хотгор	1472	346	653	56	212	205	0	0	0.0	277	655	294.4
Нэгдсэн эмнэлэг	216116	15169	173128	27819	0	0	16837	115223	6.8	69913	88218	60513.6
Сансархаламжийн эмнэлэг	0						729	5694	7.8			
Жансая ЭЭМТ	23057	11048	3763	1956	6241	49	0	0	0	2111	3491	2017.6
Мейрим ЭЭМТ	33545	15643	5770	5125	6892	115	0	0	0	2430	2239	1534.6
Раушан ЭЭМТ	15428	4685	6285	2228	2079	151	0	0	0	2253	4416	1654.0
Шилагер ЭЭМТ	38611	17368	7166	2113	11955	9	0	0	0	2763	1647	139.8

Хувийнэмн элэг	20591	699	19892	0	0	0	8890	67553	7.5	8453	16235	9781.0
Аймгийнхэ мжээндэхн ийтдүн	486152	99226	266204	57616	46567	16539	34912	244856	7.0	95607	13339 6	84565.8

ТҮРГЭН ТУСЛАМЖИЙН ДУУДЛАГА

Байршил		Бүгд	Алсундуудлага	Алсундуудлагынэзлэхувь
1	Алтай	935	455	48.6
2	Алтанцөгц	426	172	40.3
3	Баяннуур	1822	166	9.1
4	Бугат	764	234	30.6
5	Булган	799	209	26.1
6	Буянт	438	79	18.0
7	Дэлүүн	965	432	44.7
8	Ногооннуур	1385	380	27.4
9	Сагсай	590	134	22.7
10	Толбо	516	200	38.7
11	Улаанхус	1063	377	35.4
12	Цэнгэл	1914	903	47.1
13	Цагааннуур	215	100	46.5
14	Хотгор	199	11	5.5
31	Нэгдсэнэмнэлэг	7875	472	5.9
32	Сансархаламжийнэмнэлэг	0	0	0
33	Жансая ӨЭМТ	0	0	0
34	Раушан ӨЭМТ	0	0	0
35	Мейрим ӨЭМТ	0	0	0

36	Шипагер ӨЭМТ	0	0	0
67	Хувийнэмнэлэг	0	0	0
	Аймгийн хэмжээн дэх нийт дүн	19906	4324	21.7

Эхний 12 сарын байдлаар 19906 түргэн тусламжийн дуудлага бүртгэгдсэн ба 4324 алсын дуудлага бүртгэгдэж, өнгөрсөн мөн үетэй харьцуулахад нийт түргэн тусламж 4244, алс 19447 дуудлагаар тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна.

Энэхүү эмхэтгэлийн талаархи саналыг дараах хаягаар ирүүлнэ үү.

Эрүүл мэндийн газар

Утас: 94570003, 94149944, 94924446

Э-шуудан: bu.stat@yahoo.com

Эрхэлсэн: Н.Сакен ЭМГазрын дарга

Хянасан: Ш.Иманхан ХШҮМХэлтсийн дарга

Бэлтгэсэн: Б.Дидар ХШҮМХэлтсийн статистик мэдээ мэдээлэл хариуцсан мэргэжилтэн

Х.Айгүл ХШҮМХэлтсийн статистик бага эмч

Ш.Хазине ХШҮМХэлтсийн мэдээний санч